

Verslag marktverkenning

Raamovereenkomst variabel onderhoud puntobjecten hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl

Uitgegeven door	Inkoop- en Contractmanagement, Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud
Auteur	Karlijn Verschuur
Telefoon	0622158381
E-mail	Karlijn.verschuur@rws.nl
Datum	21-08-2025
Versienummer	1.0
Status	Voorlopig

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	3
1.1	AANLEIDING	3
1.2	PROJECTBESCHRIJVING	3
1.3	DEELNEMENDE PARTIJEN	4
2	VRAGEN EN SAMENVATTING ANTWOORDEN.....	5
2.1	VRAAG 1	5
2.2	VRAAG 2	5
2.3	VRAAG 3	6
2.4	VRAAG 4	7
2.5	VRAAG 5	7
2.6	VRAAG 6	8
2.7	VRAAG 7	8

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Zowel in de missie als in de focuspunten van Rijkswaterstaat is samenwerken opgenomen. Alleen door samen te werken kan een opgave worden gerealiseerd. Daarom trekt Rijkswaterstaat hier graag samen met de markt in op. Een marktverkenning kan hieraan een grote bijdrage leveren. Meer informatie over de bovenstaande focuspunten is te vinden in het document [Van Expeditie RWS2050 naar Kompas RWS](#).

Dit verslag is de vastlegging van de resultaten van de marktverkenning ten behoeve van de *raamovereenkomst variabel onderhoud puntobjecten hoofdvaarweg Lemmer-Delfzijl*. Het verslag is opgesteld door Rijkswaterstaat en bevat de hoofdlijnen van de gesprekken met belangrijkste conclusies. Het delen van dit verslag met de deelnemende partijen zorgt ervoor dat er sprake is van een gelijk speelveld en alle deelnemende marktpartijen over dezelfde informatie beschikken.

Verkregen inzichten uit de marktverkenning gebruikt Rijkswaterstaat in de voorbereiding van de aanbesteding. Rijkswaterstaat behoudt zich het recht voor om deze inzichten niet of niet volledig te gebruiken. Bij het publiceren van de aanbesteding zal worden vermeld dat er een marktverkenning heeft plaatsgevonden en zal worden benoemd welke onderdelen uit de marktverkenning zijn meegenomen in de aanbesteding.

Rijkswaterstaat benadrukt dat deze marktverkenning geen onderdeel uitmaakt van de voorgenomen aanbesteding en dat er geen rechten aan kunnen worden ontleend. Informatie uit dit verslag kan afwijken van informatie die later in het kader van de voorgenomen aanbesteding wordt verstrekt.

De verwachting is dat de aanbesteding voor deze raamovereenkomst eind 2025 of in het begin van 2026 wordt gepubliceerd via een Europese aanbestedingsprocedure. Bij het publiceren van de aanbesteding zal worden vermeld dat er een marktverkenning heeft plaatsgevonden en zal worden benoemd welke onderdelen uit de marktverkenning zijn meegenomen in de aanbesteding.

1.2 Projectbeschrijving

Met de afloop van de huidige prestatiecontracten staat Rijkswaterstaat voor de opgave om middels een aanbesteding onderhoudspartijen te contracteren voor de uitvoering van het variabele onderhoud aan de circa 40 kunstwerken van de Hoofdvaarweg Lemmer Delfzijl (HLD). Het variabel onderhoud aan de damwanden, oevervoorziening en het vaarwegprofiel maakt geen onderdeel uit van dit contract.

De verwachting op dit moment is dat Rijkswaterstaat Noord-Nederland er voor deze opgave voor kiest deze in een Raamovereenkomst weg te zetten, waarbij er nog een keuze gemaakt moet worden of deze overeenkomst met één of met meerdere partijen wordt gesloten.

Een raamovereenkomst past bij de opgave omdat we flexibeler in kunnen kopen en daarmee in kunnen spelen op de daadwerkelijke behoefte van het areaal. Eén van deze redenen is dat de programmering van de onderhoudswerkzaamheden niet volledig is voor de komende jaren. Daarnaast gebeurt het relatief vaak dat er sprake is van zogenoemde invliegers op de vaarweg: (grote) herstelwerkzaamheden naar

aanleiding van schadevaringen, of onverwachte gebreken die opgelost moeten worden of keuzes die vanuit assetmanagement worden gemaakt.

Een deel van de onderhoudsbehoefte is wel bekend, maar de scope voor de komende jaren is grotendeels gebaseerd op ervaringen uit het verleden.

De verwachting is dat in het najaar van 2025 de aanbesteding wordt gepubliceerd middels een Europese aanbestedingsprocedure.

Om de variabele onderhoudsbehoefte van de kunstwerken: bruggen en sluisen uit te voeren, is besloten deze in een contract onder te brengen waarbij de onderhoudsbehoefte bestaat uit civiele werkzaamheden, werktuigbouwkundige en elektrotechnische werkzaamheden. Daarbij maken de elektrotechnische werkzaamheden een kleiner onderdeel uit van de onderhoudsbehoefte, maar zijn wel onderdeel van de scope.

Het variabele onderhoud bestaat uit:

- a) Maatregelen die opgenomen zijn in de programmering (RUPS) van de regio.
- b) Zogenaamde "invliegers", onderhoudswerkzaamheden die niet opgenomen zijn in de programmering, maar vanwege achterstallig onderhoud of een exogene oorzaak wel uitgevoerd moeten worden (waaronder definitief herstel schades als gevolg van calamiteiten of het plots falen van objecten).

Deze twee genoemde soorten lopen regelmatig in elkaar over.

De omvang van de onderhoudswerkzaamheden betreft naar verwachting gemiddeld 7 miljoen euro per jaar. Aan dit bedrag kan de deelnemer van de marktconsultatie verder geen rechten ontleenen.

1.3 Deelnemende partijen

Voor deze marktverkenning zijn individuele gesprekken gevoerd met negen partijen.

Er zijn gesprekken gevoerd met de onderstaande partijen:

- Koninklijke Oosterhof Holman
- Solidd Steel Structures
- Batenburg Beenen
- Moekotte
- Heijmans
- Spie
- De Boer & de Groot
- Machinefabriek Rusthoven
- Hollandia Services

De bevindingen in dit verslag zijn geanonimiseerd en commercieel vertrouwelijke informatie is niet opgenomen in dit verslag.

2 Vragen en samenvatting antwoorden

Rijkswaterstaat is aan de hand van onderstaande vragen het gesprek aangegaan met de eerdergenoemde marktpartijen om een beter beeld te krijgen van hoe de markt tegen de opgave aankijkt. Daarbij is het voor Rijkswaterstaat van belang om inzicht te krijgen in waar de markt kansen ziet, maar ook waar mogelijke risico's worden ervaren. Daarnaast wilde Rijkswaterstaat verkennen in hoeverre er interesse is in deze raamovereenkomst en wat er eventueel nodig is om de opdracht aantrekkelijk(er) te maken voor marktpartijen.

2.1 Vraag 1

Vraag:

In hoeverre is het haalbaar voor de markt om de verschillende opgaven, civieltechnische, werktuigbouwkundige (w) en elektrotechnische (e) onderhoudswerkzaamheden binnen één raamovereenkomst uit te voeren?

Samenvatting antwoorden:

De meeste partijen geven aan dat het in principe haalbaar is om de verschillende opgaven binnen één raamovereenkomst uit te voeren. Er wordt door de partijen vaker gewerkt in combinaties waarbij partijen hun eigen specialisme inbrengen.

Enkele partijen geven aan dat het ook mogelijk is om de disciplines in percelen op te delen. Tegelijkertijd wordt door enkele andere partijen benoemd dat het opknippen van de verschillende disciplines kan leiden tot onnodige raakvlakken, deze partijen pleiten er juist voor om de verschillende disciplines samen te voegen.

Tot slot wordt door een aantal partijen genoemd dat de haalbaarheid van een dergelijke raamovereenkomst en de inschrijving hierop vooral afhankelijk is van de specifieke uitvraag.

2.2 Vraag 2

Vraag:

Wat zijn volgens uw organisatie vereisten die in een uitvraag voor een raamovereenkomst variabel onderhoud moet zitten, waardoor de interesse van uw organisatie wordt gewekt?

2a Welke werkervaringen moet een organisatie aan voldoen?

Samenvatting antwoorden:

De meeste partijen geven aan dat relevante werkervaring, ervaring met de kunstwerken en/ of ervaring in het areaal belangrijke onderdelen zijn voor de uitvraag. Daarbij wordt er ook aangegeven dat de eisen niet te hoog moeten liggen om een grotere markt aan te spreken.

2b Welke looptijd is interessant en rendabel voor uw organisatie om mee te dingen voor deze raamovereenkomst?

Samenvatting antwoorden:

De meeste partijen benoemen een minimale looptijd van vier jaar, met een mogelijkheid tot verlenging op basis van wederzijds goedvinden tot zes jaar. Een langere looptijd biedt volgens deze partijen meer zekerheid en zorgt daarmee voor een hogere kwaliteit.

Een deel van de partijen geeft aan dat (ten minste een deel van) het eerste jaar nodig is om de verschillende objecten en de samenwerking goed doorgronden. Zij geven aan dat hierna de efficiëntie van de samenwerking en de uitvoering van het onderhoud zal toenemen. Een te korte looptijd wordt als inefficiënt gezien vanwege de leercurve die gepaard gaat met het opstarten van een raamovereenkomst.

Daarnaast wordt aangegeven door enkele partijen dat een langere looptijd de kwaliteit van het werk ten goede komt doordat partijen dan beter kunnen plannen. Een langere looptijd biedt ruimte om met uitgestelde projecten om te gaan en de inzet van een team op deze projecten te handhaven.

2c Vanaf welke te behalen omzet per jaar is het voor uw organisatie rendabel mee te dingen voor deze opdracht? En welke afhankelijkheden komen hierbij kijken?

Samenvatting antwoorden:

De meeste partijen benadrukken dat continuïteit en voorspelbaarheid belangrijk is. Op basis daarvan wordt een team geformuleerd die de opdracht kan managen.

Voor een aantal partijen is een minimale omzet gewenst om een inschrijving te overwegen. De jaarlijkse omzetbedragen die zijn genoemd vanaf wanneer een raamovereenkomst interessant is, variëren tussen de 3 en 5 miljoen.

2.3 Vraag 3

Vraag: De programmering voor de komende jaren is niet volledig bij de start van de aanbesteding. Welke risico's ziet uw organisatie bij een onvolledige programmering en mogelijk nadere opdrachten waarbij de voorbereidingstijd beperkt is?

Samenvatting antwoorden:

De meeste partijen zien risico's in het gebrek aan voorspelbaarheid en voorbereidingstijd bij een onvolledige programmering. Er wordt benoemd dat het van belang is om zo voorspelbaar mogelijk te zijn naar de markt. Daarvoor ligt er ook een grote rol bij Rijkswaterstaat zelf geven de partijen aan.

2.4 Vraag 4

Vraag: Welke voor- en nadelen ziet u bij een raamovereenkomst met meer dan één partij?

Samenvatting antwoorden:

Partijen zijn over het algemeen neutraal over het aangaan van een raamovereenkomst met meerdere partijen.

Nadelen worden gezien in het aangaan van een minicompetitie t.b.v. de uitvoering van de ROK. Belangrijkste argument is dat er twee keer tendercapaciteit wordt gevraagd van de markt, namelijk bij de aanbesteding van de ROK en bij de aanbesteding van de NOK. Daarnaast wordt als aandachtspunt ingebracht dat een minicompetitie de focus legt op een scherpe prijs. Dit kan ten kosten gaan van de meest duurzame oplossing.

Een van de partijen geeft aan dat een mogelijk nadeel is dat één partij een dominante positie inneemt en daardoor het merendeel van het werk naar zich toe trekt.

Enkele partijen benoemen een samenwerking met maximaal twee partijen als wenselijk. Dit wordt vooral beargumenteerd vanuit de financiële omzet die met meer dan twee partijen beperkt is.

2.5 Vraag 5

Vraag: Welke ervaringen heeft u met minicompetities bij opdrachten boven een bepaald bedrag of bij opdrachten met een bepaalde complexiteit in de raamovereenkomst?

Samenvatting antwoorden:

De meeste partijen hebben gemengde ervaringen met minicompetities. Er wordt door deze partijen aangegeven dat voortdurende prijsgerichte competitie niet altijd wenselijk is.

Toch wordt het werken met meerdere partijen binnen één raamovereenkomst als een mogelijke uitgangspunt gezien, zodat het werk meer uitgesmeerd kan worden en niet alle opdrachten bij één partij komen te liggen. Gezien de capaciteit in de huidige markt geven verschillende partijen aan dat het prettig is om het werk te kunnen verdelen met één andere partij. .

Daarbij gaat de voorkeur bij de partijen uit naar zo min mogelijk minicompetities, om de focus op uitvoering te behouden.

2.6 Vraag 6

Vraag: *Welke risico's schat u in bij het aangaan van de opdracht met één opdrachtnemer?*

Samenvatting antwoorden:

Partijen zien risico's in het beperken van flexibiliteit en marktwerking wanneer slechts één partij wordt gecontracteerd. Daarbij zal er minder ruimte zijn voor het benutten van de specifieke expertises van verschillende organisaties.

Er wordt door partijen benadrukt dat het voordelen biedt om met twee aannemers in het contract te zitten, zodat het werk uitgesmeerd kan worden over deze twee organisaties.

2.7 Vraag 7

Vraag: *Wanneer is deze overeenkomst voor beide partijen interessant en haal je er het beste uit?*

Samenvatting antwoorden:

De continuïteit in omzet wordt door veel partijen als essentieel gezien om personeel duurzaam in te kunnen zetten, wat volgens deze partijen ook de opdrachtgever ten goede komt.

Door sommige partijen wordt de suggestie gedaan om in "bouwteam" constructies het werk aan te gaan. Partijen kunnen daarbij risico's aan de voorkant expliciet bespreken en gezamenlijk met OG onderzoeken welke oplossing het beste past.

T.a.v. aanbestedingsprocedure:

Een aantal partijen geeft de suggestie om de gevraagde tendercapaciteit op een efficiënte manier in te zetten. Suggesties die daarbij gedaan worden is dat de aanbesteding van de ROK vooral gericht is op kwaliteit en minder op het uitwerken van een "voorbeeldscope" of een nadere overeenkomst (NOK).

T.a.v. gelijk speelveld:

Een groot aantal partijen geeft aan dat de uitvraag van de ROK zo duidelijk mogelijk moet zijn zodat er een eerlijke vergelijking kan worden gemaakt in de beoordeling. Dit kan worden behaald door het volgende:

Het advies wordt door meerdere partijen gegeven om de inschrijving op het prijs onderdeel conform een vast format uit te vragen zodat de inschrijvingen op dezelfde wijze worden ingediend en daarmee op dezelfde wijze beoordeeld kunnen worden.

Een aantal partijen geeft aan dat kwaliteit een doorslaggevende afweging zou moeten zijn in de aanbestedingsprocedure. Het valt deze partijen op dat in

sommige uitvragen de verhouding in de BPKV uitvraag zo is gesteld dat de kwaliteit te weinig invloed heeft en daarmee alsnog de inschrijving met de laagste prijs wint.

Door partijen wordt de suggestie gedaan om de ontwerp werkzaamheden in de uitvraag te minimaliseren dan wel niet op te nemen. Dit zorgt namelijk voor veel ruis in uitvraag wat leidt tot veel vragen in de nota van inlichtingen. Deze ruis zorgt daarnaast voor uiteenlopende inschrijven die lastig te beoordelen zijn.

Een aantal partijen geeft aan minder waarde te hechten aan een dialoogsessie in de aanbestedingsprocedure. Dit vergt veel tijd en gelet op de uitvraag past het minder bij het contract (weinig innovatief). Andere partijen geven juist aan wel op prijs te stellen om het gesprek aan te kunnen in de aanbestedingsprocedure. Dit geeft duidelijkheid over de uitvraag (de gevraagde oplossing of de BPKV) die middels een nota van inlichtingen niet kan worden behaald.